

KRITPIPA

Delar av kritpipor är vanligt förekommande och särskilt många har hittats vid undersökningarna av kyrkstäderna i Lycksele, Åsele och Skellefteå.

Kritpipor har tillverkats från början av 1500-talet av en särskild sorts lera som vitnar vid bränning. Piphuvudet var ofta stämplat med tillverkningsort eller dekorerat. De var inte särskilt hållbara, vilket är förklaringen till den stora förekomsten. De första kritpiporna började tillverkas i England, någon gång på 1500-talet. Fram till 1800-talet tillverkades piporna av en särskild sorts piplera som vitnade vid bränning. Piphuvudet var ofta dekorerat eller stämplat med tillverkningsort. Kritpiporna var inte särskilt hållbara utan gick lätt sönder eller slammade igen. När detta skedde kastades kritpipan bort och en ny införskaffades. Delar av kritpipor är därför ett vanligt fynd vid arkeologiska utgrävningar. Vid en arkeologisk utgrävning på Backen i Umeå, påträffades ett piphuvud med ett Bacchus-motiv. Bacchus var enligt den romerska mytologin rusets och vinets gud. På piphuvudet syntes bland annat en drinkare, som höll ett rör i sin vänstra hand och ett vinglas i den högra. Kritpipan var tillverkad i Gouda, Holland, under 1700-talet.

Delar av kritpipor tillhör de vanligaste fynden från Gammplatsen i Lycksele.

Kritpipa av engelsk typ från Gammplatsen. Längd: 11 cm.

Kritpipa tillverkad i Gouda, Holland, under 1700-talet. Hittad på Backen, Umeå